

(לעילו ע"ב) **דָמֵחַא בֵיהַ בְטִינְגָרָא גַטְל לֵיהַ קְוִידְשָׁא בְרִיךְ הַוָא בְּיִדְיהַ.** וְאָתָם רַבְיָה (شمואל ב כב) וַיַּרְד אֶלְיוֹ בְשִׁבְטַ לְמַחְאָה לֵיהַ בֵיהַ. וְשִׁבְעַט אֲיַהוּ יִצְרָר הַרְעָ חַוִיא. וְכֹלָא אֲיַהוּ בְגַלְוֹתָא מַחְמָת דִילִיהַ. וְעוֹד וּמַשְׁמַ יִפְרָד. וְכֹאָה אֲיַהוּ בְרַבְיָה דָאַשְׁתְּדָל בְאָוָרִיִיתָא. דְבָזְמָנָא גַטְל לֵיהַ קְוִידְשָׁא בְרִיךְ הַוָא מַהָאִי גַוְפָא מִד' יִסּוּדִין, אַתְפְּרָשׁ מַתְמָן וְאוֹזִיל לְמַהָוִי רִישָׁא בְד' (דף כ"ב ע"ב) חַיוֹן וְאָתָמָר בְהַוּן עַל כְפִים יְשָׁאוֹנָךְ וְגוֹ:

וַיַּצְוָו יְהוָה אֱלֹהִים וְגוֹ הָא אַוְקְמִיהַ לִית צַו אֶלָא עֲבוֹדָה זָרָה דְמַתְמָן אֱלֹהִים אֶחָרִים וְאֲיַהַי בְּכָבֵד. דְמִינָה תְכַבֵּד הַעֲבוֹדָה דְאֲיַהַי עֲבוֹדָה זָרָה לֵיהַ וְהַכָּבֵד כּוּעַם. וְהָא אַוְקְמִיהַ כָל הַכּוּעַם כְאֶלְיָהַי עֲוֹבָד עֲבוֹדָה זָרָה דָא אֲיַהַי וַיַּצְוָו. עַל הָאָדָם דָא שְׁפִיכּוֹת דְמִים כִּמְא דָאַת אָמָר, (בראשית ט) בְאָדָם דָמוֹ יִשְׁפַּךְ. וְדָא מַרְהָ חַרְבָּא דְמַלְאָךְ הַמְּמוֹת כִּמְא דָאַת אָמָר, (משלי ח) וְאַחֲרִיתָה מַרְהָ כְלֻעָנָה תְּהִהָה כְחַרְבָּ פִיּוֹת. לִאמְרָדָא גָלוּי עֲרֵיות וְדָא טְחוֹל עַלְיהַ אָתָמָר (משלי לו) אֲכָלה וּמְחַתָּה פִיהַ וְגוֹ, דְטְחוֹל לִית לֵיהַ פּוֹמָא וּעֲרָקִין וְאַתְשָׁקִיא מַעֲכִירָוּ דְמָא אַוְכָמָא דְכָבֵד וְלֹא אַשְׁפְּחָנָא לֵיהַ פּוֹמָא. וְדָא אֲיַהַי אֲכָלה וּמְחַתָּה פִיהַ וְגוֹ. כָל שׂוֹפְכִי דְמִים מַמְרָה אָפָונ. דְעַרְקִין דְמָא דְלָבָא מִיד דְחַזְאָן מַרְהָ כְלַהּוּן בְּרַחִין קְדָמָה.

וְעַרְיִין כֹּלֵהוּ אֲתָפֵסִין בְּחַשׁוֹכָא בְּדַם אָוֹכֶם אַדְתָּחָול.
 מִאֵן דַּעֲבָר עַל שְׁפִיכַת דָּמָא וְעַבּוֹדָה זָרָה וְגַלְיוֹ
 עֲרִיוֹת גַּלְיאָא בְּשִׁמְתִּיהָ בְּכָבֵד מְרָה טְחוֹל וְדִינְגִּינְיוֹ לֵיה
 בְּגִיהָהָם וְתַלְתָּה מִמְּנָנוּ עַלְיִיהָוּ מִשְׁחִית אָף וְחִימָה. ט"ז עַרְיִין
 אֲפָנוֹן בְּחַשְׁבָּן י"ה. וְשִׁית אַחֲרָגִינוֹ בְּחַשְׁבָּן ו'ו. קָדָם דְּגָלוֹ
 יִשְׂרָאֵל בְּגַלְוִתָּא וְשִׁכְינַתָּא עַמְּהוֹן. מִנֵּי קוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
 לִיְשָׂרָאֵל (וַיַּקְרָא י"ז) עֲרוֹת אַמְּךָ לֹא תִגְלַה. וְדֹא גַּלְוִתָּא אֵיהָו
 גַּלְוִי עֲרוֹתָה דְּשִׁכְינַתָּא הַדָּא הַוָּא דְכַתִּיב, (ישעיה נ)
 וּבְפְשֻׁעָיכֶם שְׁלָחָה אַמְּכָם. וְעַל גַּלְוִי עֲרִיוֹת גַּלוֹ יִשְׂרָאֵל
 וְשִׁכְינַתָּא בְּגַלְוִתָּא. וְדֹא אֵיהָוּ עֲרוֹת דְּשִׁכְינַתָּא. וְהַאֲיָ
 עֲרוֹת אֵיהָי לִילִית אַמְּאָה דַעֲרָבָ רְבָ. וְעַרְבָּבָ רְבָ אֲפָנוֹן עֲרִיוֹת
 דִּילָה וְעֲרִיוֹת דִּיְשָׂרָאֵל דְלָעַלְלָא דְעַלְיָה אֲתָמָר (וַיַּקְרָא י"ז)
 עֲרוֹת אַבְיךָ לֹא תִגְלַה.

וְאֲפָנוֹן אַפְרִישִׁין בֵּין ה' ה' דָלָא אֲתָקָרִיב ו' בְּינֵיהָוּ הַדָּא
 הַוָּא דְכַתִּיב, (אחרי מוות י"ז) עֲרוֹת אָשָׁה וּבְתָה לֹא
 תִגְלַה. וְאֲפָנוֹן שִׁכְינַתָּא עַלְאָה וְתַתָּה. דְבָזְמָנָא דַעֲרָבָ רְבָ
 דְאֲפָנוֹן (ס"י נג"ע ר"ע) בְּפִילִים גְּבֹורִים עַמְלָקִים רִפְאִים
 עַנְקִים בֵּין ה' ה', לִית רְשׁוֹ לְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא לְקַרְבָּא
 בְּינֵיהָוּ. וְרֹזֵא דְמַלְהָ (ישעיה יט) וְנַהֲרָ יְחַרְבָּ וְיִבְשָׁ יְחַרְבָּ בָּה'
 עַלְאָה וְיִבְשָׁ בָּה' תַתָּה. בְּגַיְן דָלָא יְתִפְרֶגְסָוּן עַרְבָּבָ רְבָ מַן
 ו' דֹא אֲיהָוּ עַז חַחִים. וּבְגַיְן דֹא לִית קָרִיבוֹ לו' בֵין ה' ה'

בְּזָמָנָא דַעֲרָבָ רְבָ בְּינֵיהָוּ.

וְלִית רְשׁוֹ לְאַת יֵי לְקָרְבָּא בָּהּ תְּנִינָא הָדָא הֲוָא דְכִתְיב
עֲרוֹת פְּלַתְחַ לֹא תְגַלָּה וְאַפְנוֹן אֶפְרִישׁוֹ בֵּין וְלֵהֶן
עַלְאָה הָדָא הֲוָא דְכִתְיב עֲרוֹת אִשְׁת אָבִיךְ לֹא תְגַלָּה דִי
אִיהָוּ אָב הֵי אָמֵן וְבָנֵן הֵי בָת וְבָגִין דָא מְנִי לְגַבְיהָה הֵי
עַלְאָה עֲרוֹת אִשְׁת אָבִיךְ לֹא תְגַלָּה עֲרוֹת אַחֲוֹתָךְ בָת
אָבִיךְ דָא הֵי תְתַאַת אַת בָת בְּנָה וְאַת בָת בְּתָה אַפְנוֹן הֵי אָמֵן
הֵי אָבִיךְ דָא פְּלוֹדִין הֵי אָבִיךְ דָא יְוַיְד דָא אִיהָוּ
תְּולַדְתָה דָא תְּזִבְחַת יֵי וְאִיהָוּ אָח לְוָאָז.

סֻוֹף סֻוֹף בָּזְמָנָא דְעַרְבָּבָרְבָּן מְעוֹרְבָּן בְּיִשְׂרָאֵל לִית קְרִיבָוּ
וַיְחִזְקֵדָא בָאַתְוָן שֵׁם יְדוּיָד וּמִיד דִתְמָחוֹן מְעַלְמָא
אָתָמָר בָאַתְוָן דְקָוְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (זכריה י) בַיּוֹם הָהוּא
יְהִי יְדוּיָד אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד וּבָגִין דָא אָדָם דָא נְאוֹן
יִשְׂרָאֵל אֵית לוֹן יְהוָדָא בְאֹורְיִיתָא דָא תָמָר בָה (משלי ג) עַז
חַיִים הָיָא לְמַחְזִיקִים בָה וְאִיהָיָה מְטַרְבִּיגִתָא מְלֻכּוֹתָת.
דְמִסְטְרָה אֲתָקְרִיאָא יִשְׂרָאֵל בְנֵי מְלֻכִים וּבָגִין דָא אָמָר
קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא טֹב הַיּוֹת הָאָדָם לְבָדוֹ אַעֲשָׂה לוֹ
עֹזֶר בְּנֶגֶדָו דָא מְשֻבָּה אַתְתָא דְהָהָנוֹא בָעָר וְאִיהָוּ (נ"א ואמ"ה)
שְׁפַחַת דְשְׁכִינַתָּא וְאֵי זָכוֹ יִשְׂרָאֵל אִיהָיָה עֹזֶר לוֹן בְּגִלוֹתָא
מְסֻטָּרָא דְהַתְּפָרָטָה כְשַׁר וְאֵי לֹא אִיהָיָה בְּנֶגֶדָו מְסֻטָּרָא
דְטַמְמָא פְּסָוֵל אַסּוּר טַהּוֹר הַתְּפָרָטָה כְשַׁר אִיהָוּ יִצְרָר הַטּוֹב
פְּסָוֵל טְמָא אַסּוּר אִיהָוּ יִצְרָר הַרְעָא.

וְאַתְּתָא דָאֵית לְהָ דָם טֹהָר וְדָם נֶהָה מִסְטוּרָא דְמִשְׁנָה
אַיִּהֵי שׁוֹיָא לֵיהֵ וְלֹאוּ אַיִּהֵי בַת זָוְגִּיהֵ יְחֻוְדָא
דִּילְיָהֵ. דְלִילָת יְחֻוְדָא עַד דִעֲרָבָר רַב יְתַמְּחוֹן מַעַלְמָא. וּבְגִין
דָא (לעיל כו ע"ב) אַתְקָבָר מַשָּׁה לְבָרָ מַאֲרָעָא קְדִישָׁא.
וּקְבוּרָתָא דִילְיָה מִשְׁנָה אַיִּהֵי וְלֹא יְדָעָ גָּבָר יְתַקְבִּירָתָה
עַד יוֹמָא הַדִּין. קְבוּרָתָא דִילְיָה מִשְׁנָה דְשָׁלְטָא עַל
מַטְרוֹגִינְתָא דָאַיִּהֵי קְבָלָה לְמַשָּׁה. וּמַלְפָא וּמַטְרוֹגִינְתָא (דף כה
ע"א) מַתְפָּרָשָׁא מַבָּעָלה. בְגִין דָא (משל לו) תְחַת שֶׁלֶשׁ רְגֹזָה
אָרֶץ וּכְו' תְחַת עָבֵד כִּי יְמַלּוֹךְ דָא אַיְהוּ עַבְדָא יְדִיעָא.
וּשְׁפָחָה דָא מִשְׁנָה. וּנְבָל כִּי יְשַׁבַּע לְחָם דָא עַרְבָּרָבָ, עַם
נְבָל וְלֹא חַכְםָ.

עוֹד פָתָח וַיֹּאמֶר. וַיַּצֵּר ה' אֱלֹהִים מִן הָאָדָמָה כָּל חַיָּת
הַשְּׁדָה וּכָל עוֹף הַשְּׁמִימִים. וַיְיַעַל מִן דָאָבָונָן אֲטִימִין
לְבָא וִסְתִּימִין עַיִּינִין דָלָא מִסְתְּכָלֵין בְּרוֹזִי דָאָרִיִּתָא וְלֹא
יְדַעַין. דָוְדָאי חַיָּת הַשְּׁדָה וּעוֹף הַשְּׁמִימִים אָבָונָן עַמִּי הָאָרֶץ.
וְאַפְּיָלוּ בָאַלְיָן דָאָבָונָן בְּפֶשׁ חִיה לֹא אָשְׁתַכָּח עֹז בְּהַוּן
(בְּגָלוּתָא) לְשִׁכְיָנָתָא בְּגָלוּתָא וְלֹא לְמַשָּׁה דָאַיְהוּ עַמָּה. דְבָכָל
זְמָנָא דְגַלְתָּ שִׁכְיָנָתָא לֹא זוּ מִבָּה.

אָמֶר רַבִּי אֶלְעֶזֶר וְהָא מֵאַן יְהִיב עַזְבָּדָא דָאָדָם בִּישראל
וּבְמַשָּׁה. אָמֶר לֵיהֵ בָּרִי וְאַנְתָּ אָמְרָת הַכִּי וּכְיֵ לֹא
אָוְלִיפָת (ישעה מו) מְגִיד מִרְאָשִׁית אַחֲרִית. אָמֶר לֵיהֵ הַכִּי

הוּא וְדֹא. וּבָגִין דָא מֵשָׁה לֹא מַיִת וְאָדָם אֲתָקָרִי אַיָּהוּ. וּבָגִינִיה אָתָמֶר בְּגָלוֹתָא בְּתִרְאָה וְלֹאָדָם לֹא מֵצָא עֹזֶר אֶלָּא כְּלָהוּ כְּנֶגֶדוּ. וּבָנָן עַמּוֹדָא דְאַמְצָעִיתָא אָתָמֶר בְּיַהֲוָה וְלֹאָדָם לֹא מֵצָא עֹזֶר דְאָפִיק שְׁכִינְתִּיהַ מִן גָּלוֹתָא הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (שמות ב) וַיַּפְּנֵן כְּהָ וּכְהָ וַיַּרְא כִּי אִין אִישׁ. וּמֵשָׁה אַיָּהוּ בְּדִיוּקְנִיהַ מִמְּשָׁה דְאָתָמֶר בְּיַהֲוָה לֹא מֵצָא עֹזֶר כְּנֶגֶדוּ. בְּהַהְוָה זָמָנָא וַיַּפְּלֵל יְיָ אֱלֹהִים תְּرִדְמָה עַל הָאָדָם. יְיָ אֱלֹהִים אָבָא וְאַמָּא. תְּרִדְמָה דָא גָּלוֹתָא דְאָתָמֶר בְּיַהֲוָה (בראשית ט) וְתְּרִדְמָה נְפָלָה עַל אֶבְרָם. אֲרֵמִי לִיהְוָה עַל מֵשָׁה וַיַּשְׂרֵן. לִית שִׁינְגָה אֶלָּא גָּלוֹתָא. וַיַּקְרַב אַחַת מַצְלָעָותָיו. מַצְלָעָותָיו דְמָאָן. אֶלָּא מַאֲלִין עֲוָלִמִּין דְמַטְרוֹנוֹתִיא נְטָלוּ אָבָא וְאַמָּא חַד מִבְּיִיחּוּ וְאַיָּהוּ סְטוֹרָא חֻווָּרָא. יְפָה כְּלַבְנָה. וַיַּסְגֹּר בְּשָׁר תְּחִתְבָּה, דָא בְּשָׁר דְאָתָמֶר בְּיַהֲוָה בְּשָׁגַם הוּא בְּשָׁר בְּשָׁר דְמֵשָׁה סְוִימָק. וְעַלְיהָ אָתָמֶר פָּנֵי מֵשָׁה בְּפָנֵי חַמְמָה. וּבָגִין דָא (שיר השירים ו) יְפָה כְּלַבְנָה בְּרָה כְּחַמָּה.

דָבָר אַחֲר וַיַּסְגֹּר בְּשָׁר בְּעָן לְאָגְנָא בְּהַעֲלֵיהָ הַדָּא הוּא דְכַתִּיב וַיַּסְגֹּר ה' בְּעָדוֹ. דָבָר אַחֲר וַיַּסְגֹּר וּמָה דָא אָתָ אָמֶר, (לא ע"א) (שמות כה) לְעוֹמָת הַמִּסְגָּרָת, מִסְגָּרָת מִתְקִימָת, דָבָה מַטְרוֹנוֹתִיא (חוּקָל מַוּ) יְהִי סְגּוּר שִׁשְׁת יְמִי הַמְעָשָׂה: וּבָנָן יְיָ אֱלֹהִים אֶת הַצְלָע, הַכָּא (הצָא רְפָעָב) אֲתָרְמִיזָ רְזָא

דיבום דאמרו ביה כיון שלא בנה שב לא יבנה, הדא הוא דכתיב, (דברים כה) אשר לא יבנה את בית אחיו. אבל לגבי קודשא בריך הוא, אמר ביה ויבן יי אלhim אבא ואמא בני לה לגבי הדא הוא דכתיב בונה ירושלים ה'. וראייה בן יי אבא ואמא. עלייהו אמר ויבן יי אלhim את האלע. אשר לקח מן האדם דא עמודא דאמצעיתא. ויביאה אל האדם איתי ליה לגבי צלע דנטיל מן ה' עולימא דילה.

ועלה אמר (וכירה ב) ואני אהיה לך נאם יי חומת אש סביר. ובгин דא בטורא דא אטיבני כי מקדשא. על ידאDKODSHA בריך הוא יהא קיימה (מי דף קי"ט) לדרי דריין. ועליה אמר (חגי ב) גדול יהיה כבוד הבית היה האחרון מן הראש. קדמאה אטיבני על ידא דבר נש והאי על ידאDKODSHA בריך הוא. ובгин דא (תהלים קכ) אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוגיו בו.

ובין אמר במשה ויבן ה' אלhim את האלע. כמה דעת אמר, (שמות כו) ולצלע המשכן השנית. צלע ודאי מסתרא דחסד תזרע מתמן את קריית סיהרא. ויסגר בשר תחתנה (תיקון ב"א וכ"ע) בשר דאייה סומק מסטרא דגבורה ואתכליל בתרויה. בההוא זמנא (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי ويمינו תחבקני.

זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי דא שכינתא בערה המאורסה לגביו עמודא דאמצעיתא אמר בה זאת הפעם וגוי אנה ידענא דאייה עצם מעצמי ובשר מבשרי. זוatz ודיי יקרה אשה מسطרא עלאה דאייה אם"א. כי מאיש לקחה זאת, מسطרא דאב"א דאייה י. וכן משה בדיקנא דיליה לחתטא.

בזהוא זמנא יוזפו ישראל כל חד וחד לבת זוגיה. ודא איהו דכתיב, (יחזקאל לו) ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתון בקרבכם וכתיב, (יואל ג) וنبאו בניםכם ובנותיכם וגוי ואליין (ד"כ ח"ב) אפון נשמתין חתניין דעתידין למתי עלי ישראל. כמה דאויקמיה אין בן דוד בא עד שיבלו כל נשות שבגינה ואזו החדרשות יבואר. בזהוא זמנא מתעברין ערבות רב מעלהמא, ואטמר בישראל ובמשה כל חד בבת זוגיהו וייהו שניהם ערום האדם ואשתו ולא יתבושש. דאתעבר ערוה מעלהמא דאלין אפון דגרמי גלותא, ערבות רב ודי. ועל יהו אטמר. והנחש הי ערום מכל חיות השדה וגוי ערום לרע מכל חיון דאונמין דעלמא עובדי כוכבים ומזרות. ואבון בניו דנחש הקדמוני דפתאי לתחיה. ערבות רב ודי אפון הו זורה דאטיל נחש בחיה. ומה יהיה זורה נפק קין וקטל להבל רועה צאן דאטמר

בֵּיה בְּשָׁגָם הוּא בָּשָׂר בְּשָׁגָם זֶה הַבָּל. בְּשָׁגָם וְדֹאי אֲיוֹהוּ מִשְׁׁׁה וְקָטִיל לִיהְוּ וְאֲיוֹהוּ הַוָּה בָּרָא בּוֹכָרָא דָאָדָם. וְעַם כָּל דָא מִשְׁׁה בְּגִין לְכַסְתָּה עַל עֲרִיִּתָּא דָאָבוֹהָי גַּטְלָה בַת יִתְרֹו דָאָתָמָר בֵּיהְ (שׁוֹפְטִים א) וּבְנִי קִינִי חֹתָן מִשְׁׁה, וְהָא אַוְקָמָה אַמְּאִי אַתְּקָרִי קִינִי שְׁגָפָרְד מַקְיָן. כְּמָא דָאָת אָמָר, (שׁוֹפְטִים ד) וְחַבָּר הַקִּינִי גַּפְרָד מַקְיָן. וְלֹבֶתֶר בָּעָא לְאַהֲדָרָא עַרְבָּה רַב בְּתִיּוֹבָתָא לְכַסְתָּה עֲרִיִּתָּא דָאָבוֹהָי. דְקֻוְדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא מְחַשֵּׁבָה טָוָבָה מְצָרָפָה לְמִעְשָׁה, וְאָמָר לֵיהְ קֻוְדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא מְגַזְעָא בִּישָׁא אָפָונָ, תַּסְתָּמֵר מִפְּיָהָנוּ. אַלְיָן חֹבֶה דָאָדָם דָאָמָר לֵיהְ וְמַעַז הַדָּעַת טָוָב וּרְעָא לֹא תַאֲכֵל מִמְּנָנוּ. אַלְיָן אָפָונָ חֹבֶה דָמִשָּׁה וִיְשָׁרָאָל.

וּבְגִיבְיָהוּ גָּלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹתָא וְאַתְּתָרְכוּ מַתְמַן הַדָּא הוּא דְכַתִּיב וְיִגְרֶשֶׁת הָאָדָם. וְאָדָם יִשְׂרָאֵל וְדֹאי. וְמִשְׁׁה בְּגִיבְיָהוּ אַתְּתָרֵךְ מַאֲתָרִיהָ וְלֹא זָכָה לְמִיעָל בָּאָרְעָא דִיְשָׁרָאָל. דְבָגִיבְיָהוּ עַבְרָמָא מִאָמָר דְקֻוְדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא וְחַב בְּפֶלֶעָה דְמַחָא בֵּיהְ דָלָא אָמָר לֵיהְ אַלְאָ (בָמְדִבְרַי כ) וְדִבְרֵתָם אֶל הַסְּלָעָה וְאָפָונָ גַּרְמוֹ. וְעַם כָּל דָא מְחַשֵּׁבָה טָוָבָה הַקְדּוֹשָׁ בְּרוּךְ הוּא מְצָרָפָה לְמִעְשָׁה דָאֲיוּהוּ לֹא קַבְיָל לְזֹן וְיִהְיֶה בְּהֹן אָוֹת בְּרִית אַלְאָ לְכַסְתָּה עֲרִיִּתָּא דָאָבוֹהָ. וְקֻוְדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אָמָר לֵיהְ (בָמְדִבְרַי ד) וְאַעֲשָׁה אָוֹתָךְ לְגֹויָ

גדול ועצום מפניהם. ובגיניהם אמר (שמות לט) מי אשר חטא לוי אמחנו מספרי, דאפונן מזרעא דעמלק דאתמר ביה (דברים כה) תמחה את זכר עמלק ואפונן גרא מא לתרא פרין לוחין דאוריתא. ומיד.

ו�폰ת חננה עיני שנייהם וידעו ישראל כי ערומים הם בטונא דמארים דהוו بلا אוריתא ואתמר בהו (יחזקאל טז) ואת ערום ועריה. ואיוב בגין דא אמר ב' זמני (איוב א) ערום יצאת מבטן אמי וערום אשוב שמה. מה דהוה מש'ה אתהף לערב רב לש'ה ולשנינה. אשוב שם הכא רמיון דעתיד לאתחזרא ביבניהם בגולותא בתראה ואזיל ביבניהם לש'ה ואיהו אמר (איוב א) הו נתן ווה לך יהי שם ה' מבורך.

ובזמנא דאתבררו פרין לוחין דאוריתא. ואוריתא דעל פה אתמר בהון ויתפרו עליה תאנה. אתפסו בכמה קליפין מערב רב בגין כי ערומים הם דלא יתגלי ערייתיהו. וכסונייא דילחון כבפי ציצית ורכזעין דתפילין. עליהו אתמר. ויעש ה' אלhim לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. אבל לגביהם ציציות ויתפרו עליה תאנה. ויעשו להם חגורות דא איהו (תהלים מה) חגור חרבק על ירך גבור. ודא קריית שמע דאתמר ביה (תהלים קמ"ט) רוממות אל בגרונם וגוי. דא הוא וייעשו להם חגורות:

וַיִּשְׁמַע אֶת קֹל ה' אֱלֹהִים וָגוֹן כִּד קָרֵיבו לְטוֹרָא
דְּסִינוֹ. הַדָּא הוּא דְבָתִיב (דברים י) הַשְׁמָע עִם קֹל
אֱלֹהִים מְדֻבֵּר מִתּוֹךְ הַאֲשָׁר וָגוֹן וּעֲרָב רַב מִיתָּוֹן וְאַפְוַן הַוּא
דָּאֵמָרוּ לְמֹשֶׁה (שמות ב) וְאֶל יְדֵבֶר עַמְבּוֹ אֱלֹהִים פָּנָן בְּמִות
וְאַשְׁפְּחוּ אֹרְדִּיתָא. וְאַלְיָן אַפְוַן עַמְיִי הָאָרֶץ דָאֵטָמֵר בְּהַוּן
(דברים כ) אֶרְור שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהַמָּה בְּגִין דָאַפְוַן מְסֻטָּרָא
הַהְוָא הוּא דָאֵטָמֵר בֵּיה אֶרְור אַתָּה מִפְּלַבְּהַמָּה.

והא כמה ערבותין אףון בישין בעירן וחיון. אבל אית ערבותיא מטרא דנחש. אית ערבותיא מטרא דאומי עובדי כוכבים ומזרות דדמי לחיון ובעירן דחקלא. אית ערבותיא מטרא דמייקין דגשנתן (דב ט דח'יביא אפונ מזיקין דעלמא ממש. אית ערבותיא דשדים ורוחין ולילין וכלה מעורבבין ביישראל. ולא אית בכלחו לטיא בעמלק דאייה חייא בישא אל אחר. אייה גליו לכלה ערין דעלמא רוצח אייה ובת זוגיה סם מות בעודה זורה. וכלה סמא"ל. אית סמא"ל ואית סמא"ל, ולא כלחו שווין. אבל הוא סטרא דחייא אייה לטיא על פלא.

**וַיָּקֹרֶא יְהוָה אֱלֹהִים אֲלֵהֶם אֲלֵיכֶם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיִלָּה. הַכֹּא רְמִיזָה
לִיה דְעַתִּיד לְחַרְבָּא בֵי מִקְדָּשָׁא וְלִמְבָכֵי בָה
אַיִלָּה. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (אַיִלָּה א) אַיִלָּה יִשְׁבָה בְּדַד אַיִלָּה**

כ"ה. ולוּ מִנֶּא דָאַתִּי עַתִּיד קֹדֵשׁ אֲבָרִיךְ הוּא לְבָעֵרָא כָּל-
זִיגְבָּן בַּיְשִׁין מִעַלְמָא כְּדַכְתִּיב, (ישועה ס) בְּלֹעַ הַמֹּות לְגַצָּחָה.
כְּדַיְן תָּבְכֵלָא לְאַתְּרִיה כְּדַכְתִּיב, (זכריה ד) בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי
י"י אַחֵד וְשֵׁמוֹ אַחֵד:

בראשית

תְּגִינָּן כָּל שֶׁלֶמֶה דָאַתִּמְרָב בְּשִׁיר הַשִּׁירִים בְּמִלְכָא
דְּשֶׁלֶמֶה דִילִיה. בְּמֶלֶךְ (ס"א בְּנוֹקְבִּי מִלְכָא) סִתְמָן
בְּנוֹקְבָא. מֶלֶה (ג"א מֶלֶךְ) תְּתָאָה בְּעַלְאָה. וּרְזָא דֶמֶלֶה דִירְתָּא
תְּתָאָה לְעַלְאָה תְּרוּוֹיִיהוּ כְחֵד. וְהַיָּנוּ בִי"ת דַכְתִּיב, (האוֹזֶן
רָצָא א) (מִשְׁלִי כ) בְּחַכְמָה יִבְנָה בֵית. וּכְתִּיב (שיר השירים ג) אַפְרִיוֹן
עָשָׂה לוּ הַמֶּלֶךְ שֶׁלֶמֶה מִעַלְמָא הַלְּבָנוֹן. אַפְרִיוֹן דָא תְּקוֹנָא
דְּעַלְמָא תְּתָאָה מִעַלְמָא עַלְאָה.

דָעֵד לֹא בָרָא קֹדֵשׁ אֲבָרִיךְ הוּא עַלְמָא הַוָּה סִתְמָן
שְׁמִימָה בֵיתָה וְלֹא (ג"א הַהָה) הוּא שְׁמִימָה סִתְמָן בְגַוִּיהָ חד
וְלֹא קִיְמָא מֶלֶה (וְהָוָה בְלַחְדוֹיו) עד דְסִלִיק בְּרֻעּוֹתָא (רְמַחְשָׁבָה
לְקִיְמָא בְלֹא בְמַטוֹן דְסְמִיטָרָא) לְמִבְרִי עַלְמָא וְהָוָה רְשִׁים וּבְגִי וְלֹא
קִיְמָא, עד דָאַתִּעְטָף בְּעַטּוֹפָא חַד הַזִּיהָרָא (עַלְאָה דְמַחְשָׁבָה)
וּבָרָא עַלְמָא (ג"א יִמְנָא דְעַלְמָא קָדְמָה) (ג"א שְׁמִים). וְאַפִּיק (אִילְנִין)
אָרוֹזָן עַלְאַיִן רְבָרִין מִהָהוּא בְהֹרָא (ג"א זִיזָא רְבָא) זִיהָרָא
עַלְאָה (ג"א חַד דָהָר יִמְנָא עַלְאָה), וְשַׁיִן רְתִיכָו עַל תְּרִין וּעֲשָׂרִין
אָתוֹן רְשִׁימִין אַתְּגַלְיִפוּ בְעַשֶּׂר אִמְרִין וְאַתְּיִשְׁבוּ. הַדָּא

הוּא דְכֹתֵב מַעֲצֵי הַלְּבָנוֹן. וְכֹתֵב, (וַיֵּצֵא קָسְבָּב) אֲרַזִּי
לְבָנוֹן אֲשֶׁר גַּטָּע (דְּהָא מַאֲלִין עֲבֵיד הַחֹוֹא אַפְרִיוֹן).
עַשָּׂה לוּ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמָה, לוּ לְגַרְמִיה, לוּ לְתַקּוּגִיה, לוּ
לְאַחֲזָה יִקְרָא עַלְּאָה. לוּ לְאוֹדָעָה דָאִיהוּ חַד
וּשְׁמִיה חַד פָּמָה דָאַת אָמָר, (וכיריה יד) (יְהִי יְהוָה אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד וּבְכִתְבֵּי
(תהלים פג) וַיַּדְעֻוּ בַּיְמָה שְׁמֵךְ יְיָ לְבָדָךְ.

בְּמַטְ�וִן דְּקַלְפּוֵי. קָסְטוֹרִין יְדִיעָא. גַּטִּיף לְסֶטֶרֶא דָא
לְעִילָּא. גַּטִּיף לְיִמְינָא. סְטָא לְשָׁמֶאלָא. נְחִית
לְתַתָּא. וּבָנָן לְאַרְבָּע זְוִיִּין. מַלְכוּ אַתְּפֵרֵשׁ לְעִילָּא וְתַתָּא
וּלְאַרְבָּע זְוִיִּין לְמַהוּי חַד. נְהָרָא עַלְּאָה נְחִית לְתַתָּא.
וּעֲבֵיד לִיה יְמָא רְבָא. כַּמָּה דָאַת אָמָר, (קהלת א) כָּל הַגְּחִלִּים
הַוּלְכִים אֶל הַיּוֹם וְהַיּוֹם אִינְבוּ מְלָא. דָהָא הוּא כְּנִישׁ כָּל
וּשְׁאַיב לִיה בְּגַוִּיה. כַּמָּא דָאַת אָמָר (שיר השירים ב) אַנְיִ
חַבְצָלַת הַשְּׁרוֹן שַׁוְשָׁבַת הַעֲמִקִּים. וְאֵין שְׁרוֹן אֶלָּא אַתְּר
יְמָא רְבָא דְשַׁאֲבָב כָּל מִימִין דַעַלְמָא דְאָפִיק וּשְׁאַיב וּבְהִיר
(ועאלין ביה). בְּגַנְגִּינִי בְּרַדָּא אָפִיק וְדָא שְׁאַיב, (נהיר)
(נהיליא כפּוּ עַלְיוֹה). וּכְדִין עַלְיִהוּ פְּתִיב, (משלי כד) בְּחִכְמָה יִבְנֵה
בֵּית. וּעַל דָא בֵּית בְּרָאָשִׁית. (נ"א וּעַל דָא בֵּית דַעַלְמָא מְלָא סְתִּים) (בֵּית
עַלְּאָה אַתְּבָנֵי בְּחִכְמָה, וּבָנֵי תְּקִנָּה אֶופּ הַכִּי). אַבְלָל בֵּיתָא עַלְּאָה רְבָרְבָּא
יְשֻׁוּבָא דַעַלְמָא. מֶלֶךְ סְתִּים בֵּיתָא תַּתָּא.
(תהלים סג) וְהַמֶּלֶךְ יְשֻׁמֵּחַ בְּאֱלֹהִים, (פְּדָ אַתְּעַר גְּבוּרָה) עַלְּאָה

לֹא חֲדָא בֵּיה תְּחוֹת רִישִׁיה וְלֹקְרְבָא לֵיה בְּחִדּוֹה לְמַהֲיוֹ
כֵּלָא חֲדָא. וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בְּאֱלֹהִים חֲדוֹ גַּהֲרָא דָאָפִיק (נ"א
בְּגַהֲרָא) (דְּגַהֲרָא) דָּגַפִּיק בְּחֲדָה שְׁבִילָא טְמִיר וְגַבְיוֹ וְעִילָא בֵּיה
(ב', תְּרִין) הָאָנוֹן חֲדָא וְעַל דָא עַלְמָא אָשְׁתְּכָלֵל בְּקִיּוֹמָא
שְׁלִים.

וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בְּאֱלֹהִים עַלְמָא (נ"א נִגְדָּא עַלְאָה) תַּתָּאָה חֲדָי
בְּעַלְמָא עַלְאָה (נ"א סְתִימָא הַהְאָ דְשִׁידָר) עַמִּיקָא (חֲדוֹ דְגִינִּיד
וְנִפְיק בָּאוֹ אַתְּרָ חֲדָי. בְּאֱלֹהִים. בֵּיה חֲדָי. בֵּיה שְׁדָר) חֲיִים לְכָלָא. חֲיִי מְלָכָא
אֲקָרוֹן. דָא עַקְרָא (דף כט ע"ב) דְבִיתָא. בֵּיתָא דָא בְּנִי בֵּיתָא
דְעַלְמָא. וּבְנִי דְעַלְמָא. וְדָא הוּא בְּרָאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים ב'
רָאשִׁית. רָאשִׁית חַכְמָה כְּדֵן כְּנִישׁ כָּלָא לְגֻווָה וְאַתְּעַבֵּיד
יָמָא רְבָא לְשָׁאָבָא כָּלָא.

יָמָא דְקָאָפוּ מִימָוי. שָׁאָבָּא כָּל מִימָין דְעַלְמָא. וּכְנִישׁ לֹוֹן
לְגֻווָה. וּמִימָין אַזְלִין וּשְׁאָטִין וְאַשְׁתָּאָבוֹן בֵּיה. וְדָא
בְּפִיק מְגֹו עַלְאָה. וּסְימָנִיה דְרוֹזָא דָא (איוב לה) מְבָטָן מֵי יְצָא
הַקְרָח דְמִימָוי גַּלְדִּין בֵּיה לְשָׁאָבָא אַחֲרָגִין.

הָאִי קָרָח (לקמן נב א) יָמָא דְקָפָא לֹא נִגְדִּין מִימָוי. אֶלָא
בְשִׁעְתָּא דְתוֹקְפָא דְדָרוֹם מְטִי לְגֻבִּיה וּמְקַרֵּיב לֵיה
בְחִדְיה. כְּדִין מֵיא דְהָוּ גַּלְדִּין בְּסֶטֶרָא דְצָפָן מְשִׁתְּרָן
וּנִגְדִּין. דָהָא מְסֶטֶרָא דְצָפָן גַּלְדִּי מֵיא וּמְסֶטֶרָא דְדָרוֹם
מְשִׁתְּרָן. וּנִגְדִּין לְאַשְׁקָאָה כָּל אָנוֹן חִיוֹת בָּרָא כְּמָא דָאָתָּה

אָמֵר (תהלים ק) יִשְׁקוּ כָל חַיְתוֹ שְׁדִי וְגּוֹ וְאֵלֵין אֲקָרוֹן הָרִי
בְּתַר טוֹרִין דְפִירּוֹדָא. דְכָלָהו מִשְׁתְּקִין כַּד סְטוּרָא דְדַרּוּם
שְׁאָרִי לְקַרְבָּא בְּהַדִּיה. וּכְדִין מִיא נְגָדִין. וּבְחִילָא דָא
עַלְאָה דְנָגִיד פְּלָא הוּו בְּרֻבוֹ בְּחִדּוֹ.

כַּד מִחְשָׁבָה סְלִיק בְּרֻעוֹ (הַחַזְקָה) מַטְמִירָא דְכָל טְמִירִין.
מַטִּי (וְאַתְּגִינִיד) מַגְוִיה חַד נְהָרָה. (בְּתַרְאָ טְמִירָא) וּכַד מִתְקַרְבִּין
דָא בְּדָא בְּחִדּוֹ שְׁבִיל דְלָא יַדְיעַ לְעִילָא וְתַתָּא וְהַכָּא הַוָּא
רְאַשְׁיַתָּא דְכָלָא. וּבָ' מֶלֶךְ סְתִם מַהָא רְאַשְׁיַתָּא אֲשַׁתְכָלָל
וְדִמִּי דָא לְדָא.

(ובְּחִילָא דָא) בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמִים, (סְתִמָּא נְקוּדָה סְתִימָא דְנָגִידִין מִימָיוִں
וּנוֹפְקִין בְּרָא) (נ"א בְּתַר דְנָפְקִין בְּדָא) (וּנ"א נְהָרָא דְנָפְקִיךְ בְּהָא
עַלְאָה) (וּנ"א נְהָרָא דְנָגִיד וְאַפִּיק בְּדָא) וְאַפִּיק קֹול מַגְוִיה.
וְדָא אֲקָרְרֵי קֹול הַשּׁוֹפֵר. וְהִיִּנוּ בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמִים
(וְאַיָּה) דְאַיָּה קֹול הַשּׁוֹפֵר (נ"א וְאַיָּה הַשּׁוֹפֵר). וְשָׁמִים שְׁלִיטִין
בְּחִיִּי הַמֶּלֶךְ עַלְאָה עַל אָרְעָא. וְסִימְגִּיד בָּן יִשְׁיָּהָי עַל
הַאֲדָמָה. דְחִיִּים תְּלִיִּין בָּבָן יִשְׁיָּה. (וּבָרוּא ז' נְגָדִין לְיהָה). וּבְהָוָ שְׁלִיט
בְּכָלָא. וְאָרְעָא מִינִיה אֲתֹונָת. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב וְאֵת
הָאָרֶץ. וְאַז דְאַתּוֹסֵף לְשִׁלְטָה בְּמוֹזָגִי עַל אָרְעָא.

אֶת לְעִילָא וְהָוָא חִילָא דְכָלָא דְעִשְׂרִין וְתַרְיִין אֲתֹוֹן
דְאַפִּיק אֶת א' ת' אֱלֹהִים דָא וְיַחַב לְשָׁמִים כַּמָּא
דְאַת אָמֵר, (שיר השירים ג) בְּעַתְרָה שְׁעַטְרָה לוּ אָמוּ בַּיּוֹם

חתונתנו. והיינו את השמים לאכללא דא בדא ולחברא
לzon דא בדא לאתקיימא כחדא באבון חyi מלכא מלך
סתם לאתזנא מיגיה שמים. ואת הארץ חבירא דדבר
ונוקבא דאתגליפו באtron רשיימין. וחyi מלכא דאתנגידו
מן שמייא דשימים נגידין לzon לקיימא ארעה וכל אקלוסין
דילה.

ורוזא דאלhim עלאה עבד שמים וארץ לקיומא. ואפיק
לzon כחדא בחילא דלעילא ראשיתא דכלא.
בגונא דא רוזא עלאה נחית לחתא. והאי בתראה עבד
שימים וארץ לחתא.

ורוזא דכלא ב' תרין עלמין נינהו ובראו עלמין. דא
עלמא עלאה ודא עלמא תפאה. דא בגונא דדא.
דא ברא שמים וארץ. ודא ברא שמים וארץ. ועל דא ב'
תרין עלמין נינהו. דא אפיק תרין עלמין. ודא אפיק
תרין עלמין, וככלא בחילא דראשית עלאה.

בחית עלאה בתתאה ואתמליא באראח דחד דרגא דשרי
עללה. בגונא דההוא שביל סתים וטמיר וגניז
לעילא. בר דחד שביל דקיק. וחד ארחת. ההוא דלתתא
ארח פמא דאת אמר, (משל לד) וארח צדיקים פאור נוגה.
וההוא דלעילא שביל דקיק בדכתיב, (איוב ס) נתיב לא
ידעו עית. ורוזא דכלא (ישעה מג) הנוטן בים דרך ובמים